

Kişisel Veri ve Kişisel Verileri Koruma Yolları

Hukukçu Sevil Şilan Kum

ABSTRACT

With the development of internet technologies, it has been understood that the data flow has become uncontrolled and the individual is likely to be vulnerable to possible dangers, and it has been understood that the privacy of private life is not just a conceptual framework and the right to protect personal data is guaranteed by legal means. In this context, personal data protected by the Constitution, TMK, KVKK and other legislation and the limits of the right to protect personal data have an important place in the legal world. In this article, the characteristics of personal data will be examined and the legal framework developed for the protection of personal data will be emphasized.

GİRİŞ

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte daha etkili koruma gerektiren alanlardan biri olan özel hayatın gizliliği, kişisel verilerin korunması ile yakından ilgilidir. İnternet teknolojilerinin gelişmesiyle veri akışının kontrolsüz hale geldiği, bireyin olası tehlikelere karşı savunmasız kalma ihtimalinin bulunduğu modern yaşamda, özel hayatın gizliliğinin kavramsal bir çerçeveden ibaret olmadığı anlaşılmış ve kişisel verilerin korunması hakkı, yasal yollarla güvence altına alınmıştır. Bu bağlamda Anayasa, TMK, KVKK ve sair mevzuatla koruma altına alınan ve kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi¹ olarak tanımlanan kişisel veriler ve kişisel verilerin korunması hakkının sınırları, hukuk dünyasında önemli bir yer arz etmektedir.

---

¹ Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, Madde 3/1-d.

1. Kişisel Veri Nedir?

KVKK m. 3/1-d hükmündeki tanım dikkate alındığında kişisel verilerin beş unsuru olduğu görülmektedir²:

a) Söz konusu verinin gerçek kişiye ait olması

KVKK korumasından yararlanabilecek kitle gerçek kişilerle sınırlıdır. Bu sebeple tüzel kişiliğe haiz bir şirketin veya kuruluşun verilerinin ihlal edilmesi halinde KVKK korumasından bahsetmemiz mümkün olmayacaktır.

b) Kişisel verinin kişiyi belirli veya belirlenebilir kılması

Söz konusu verinin, kişinin gerçek kimliğini direkt olarak yansıtması gerekmemektedir. Veriye konu olan bireyle bağdaştırılması sebebiyle kişiye ulaşılmasını sağlayan her türlü bilgi, kişisel veridir.³

c) Bilgi

KVKK m.3'de hangi bilgilerin kişisel veri kapsamında değerlendirileceği tahdidi olarak sayılmamış olup, "...kişiyi ilişkin her türlü bilgi" ifadesi kullanılmıştır. Bu bağlamda kişinin adı, soyadı, kimlik numarası, adresi, kendisine ilişkin görüntü ve ses kayıtları, parmak izi, sağlık bilgileri, mail adresi ve hatta başka öğelerle birleştirildiğinde bireyin tanınmasına yol açan takma isimler⁴, kişisel veri olarak kabul edilmektedir.

d) Söz konusu bilginin kişiye ilişkin olması

Kişisel veriye konu olan bilginin bireye ilişkin olması gerekmektedir. Kişiyi tanımlanabilir kılan ve yukarıdaki öğeleri taşıyan her bilgi, kişisel veri kapsamında değerlendirilir.

2. Kişisel Verileri Korumanın Hukuki Yolları

Teknolojinin büyük bir hızla geliştiği ve bilginin kontrolsüzce yayıldığı dijital dünyada hukukun dinamik yapısı sayesinde kişisel veriler özelinde güncel hukuki koruma yolları geliştirilmektedir. Bu bağlamda kişisel verileri ihlal edilen bireyler, KVKK, TMK, TCK, TBK ve ilgili idari yaptırımlar çerçevesinde korunmaktadır. Ancak bu makalede konunun nitelikli olarak ele alınması amacıyla ağırlıklı olarak Kişisel Verilerin Korunması Kanunu üzerinde durulacaktır.

Veri Sorumlusuna Başvuru:

- 1- Kanununun 13. maddesi gereğince, ilgili kişilerin taleplerini öncelikle veri sorumlusuna iletmeleri zorunludur. Yazılı olarak- ıslak imzalı olması gerekiyor. (Elektronik imza da sayılır)

---

²Develioğlu, Hüseyin Murat, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ile Karşılaştırmalı Olarak Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü Uyarınca Kişisel Verilerin Korunması Hukuku, On İki Levha Yayıncılık, 2017, İstanbul, s. 30.

³Kişisel Verileri Koruma Kurumu, "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Hakkında Sıkça Sorulan Sorular", KVKK Yayınları, Ankara, 2019, s. 21.

⁴Kişisel Verileri Koruma Kurumu, "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Hakkında Sıkça Sorulan Sorular", KVKK Yayınları, Ankara, 2019, s. 22.

2- Kurulun yönetmelikle belirlediği yöntemler

Kanunun 13. maddesi gereğince, veri sorumluları ilgili kişilerin taleplerini en geç otuz gün içinde sonuçlandırmak zorundadır. Veri sorumlusu talebi kabul eder veya gerekçesini açıklayarak reddeder, ayrıca cevabını ilgili kişiye **yazılı olarak veya elektronik ortamda** bildirir. İlgili kişi, Kanunun 14. maddesi uyarınca başvurusunun reddedilmesi, verilen cevabın yetersiz bulunması veya süresinde başvuruya cevap verilmemesi hallerinde; veri sorumlusu tarafından verilen cevabı öğrendiği tarihten itibaren **otuz** ve herhalde başvuru tarihinden itibaren **altmış** gün içinde Kişisel Verileri Koruma Kuruluna şikâyetle bulunabilir. Kanunun 15. maddesi gereğince; şikâyet üzerine Kişisel Verileri Koruma Kurulu, talebi inceleyerek ilgililere bir cevap verir. Şikâyet tarihinden itibaren **altmış** gün içinde cevap verilmezse talep reddedilmiş sayılır. Bunun yanında ilgili kişi, kişisel verilerinin Kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması halinde veri sorumlusundan zararın giderilmesini talep etme hakkına sahiptir. Ayrıca, kişilik hakkı ihlal edilen ilgili kişilerin genel hükümlere göre tazminat hakkı da bulunmaktadır.

Kişisel verilerin korunmasına aykırılık hallerinde ise KVKK; suç ve kabahat olarak ayrıma gitmiştir: KVKK madde 17, aykırılık hallerinin bir suç teşkil etmesi durumunda Türk Ceza Kanuna atıf yapmaktadır: “Kişisel verilere ilişkin suçlar bakımından 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 135 ila 140’ıncı madde hükümleri uygulanır.”

KVKK madde 17/2 aynı Kanunun 7. maddesine atıf yapmaktadır. “Bu Kanunun 7’nci maddesi hükmüne aykırı olarak; kişisel verileri silmeyen veya anonim hâle getirmeyenler TCK madde 138 inci maddesine göre cezalandırılır.”

Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar başlığı altındaki suçlardan bazıları şikâyete tabiyken; kişisel verilerin kaydedilmesi, hukuka aykırı olarak verilmesi veya ele geçirilmesi ve verilerin yok edilmesi şikâyete tabi değildir.

TCK madde 140, tanımlanan suçların işlenmesi dolayısıyla tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunacağı düzenlenmektedir.

Tüm bunlar neticesinde, kişisel verileri hukuka aykırı olarak kaydeden, başkasına veren, yayan veya ele geçiren yahut yok etmeyen kişi cezai olarak sorumlu olacaktır.

KVKK Kapsamında İdari Yaptırımları

Kişisel verilerin korunmasına aykırılık hallerinde KVKK’nın 18. maddesi, kabahatleri düzenlemektedir:

- Aynı Kanunun 10. maddesinde öngörülen aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmeyenler hakkında 5.000 Türk lirasından 100.000 Türk lirasına kadar,
- Aynı Kanunun 12. maddesinde öngörülen veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında 15.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,

- Aynı Kanununun 15. maddesi uyarınca Kurul tarafından verilen kararları yerine getirmeyenler hakkında 25.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,
- Aynı Kanununun 16. maddesinde öngörülen Veri Sorumluları Siciline kayıt ve bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket edenler hakkında 20.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar, idari para cezası verilir.” 314 KVKK madde 18/3’te ise kamu kurum ve kuruluşları hakkındaki diğer düzenlemeler bulunmaktadır.

3. SONUÇ

Kişisel verilerin bireyin izni olmaksızın dolaşıma sokulduğu dijital çağda, uluslararası ve ulusal hukukun reaksiyon gösterdiği görülmektedir. Ancak yasama sürecinin uzun olması ve teknolojinin gelişiminin hızlı bir biçimde ilerlemesi sebebiyle kişisel verilerin tam anlamıyla korunduğu söylenemez. Türk hukukunda ise yasa yapma sürecinin uzunluğunun yanında söz konusu korumanın KVKK başta olmak üzere, TBK, TCK ve ilgili sair mevzuatla korunmaya çalışılması, mağdur olan bireylerde kafa karışıklığına sebep olmaktadır. Bu sebeple kişiler tam anlamıyla korumadan yararlanamamaktadır. Tüm bu hususlar göz önünde tutulduğunda kişisel verilerin korunması amacına hizmet eden tek bir kanun oluşturularak ileride ortaya çıkabilecek mağduriyetlerden kaçınılmalı ve sair mevzuattaki düzenlemeler de bu hususa paralel bir şekilde düzenlenmelidir.